

Motion till riksdagen 2021/22:4754

av **Tony Haddou m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2021/22:250 Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att införa sanktioner mot kommuner som inte fullgör sina skyldigheter enligt den föreslagna regleringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Inledning

Regeringen föreslår i proposition 2021/22:250 Åtgärder för en jämnare fördelning av boende för vissa skyddsbehövande ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. för att åstadkomma en jämnare fördelning över landet av boendeplatser för skyddsbehövande som kommer till Sverige med stöd av EU:s massflyktsdirektiv. De föreslagna ändringarna innebär att lagens bestämmelser ska gälla redan från den tidpunkt då utlänningen ansöker om tillfälligt skydd, att Migrationsverket, samtidigt som myndigheten behåller huvudansvaret för mottagandet, ska få anvisa en kommun att ordna boendet för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och att kommunerna ges befogenhet att anordna boenden för dessa personer.

Kommunerna ska få ersättning för att anordna boenden. Dessa ersättningar kommer, liksom bl.a. fördelningen av anvisningar, att regleras i förordning. Med anledning av det föreslås att lagen kompletteras med ett bemyndigande och kriterier för fördelningen. Slutligen föreslås att även bestämmelserna i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. ska gälla från den tidpunkt då utlänningen ansöker om tillfälligt skydd. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Sanktioner

Vänsterpartiet välkomnar regeringens förslag, då det kommer att underlätta mottagandet av människor på flykt till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Förslaget leder också till förbättrade förutsättningar för landets kommuner att ta ansvar för de som får tillfälligt skydd här.

Samtidigt beklagar Vänsterpartiet att regeringen inte agerar tydligare för att förbättra villkoren för de som får skydd enligt massflyktsdirektivet och de som söker asyl här. Dagersättningen behöver höjas, rätten till sfi från dag ett återinföras och vägarna till meningsfull sysselsättning och arbete stärkas.

En annan brist i regeringens förslag är avsaknaden av sanktioner mot kommuner som inte följer lagen. Regeringen gör bedömningen att det inte är nödvändigt att i nuläget införa sanktioner eller andra åtgärder mot kommuner som inte fullgör sina skyldigheter enligt den föreslagna regleringen, detta trots att fyra högerstyrda kommuner i remissvar säger nej till en jämnare omfördelning av asylsökande och flera kommuner tagit strid mot liknande bestämmelser i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen). Nyligen vägrade Staffanstorps kommun att ta emot kvotflyktingar som hänvisats till kommunen med stöd av bosättningslagen.

I proposition 2015/16:54 Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända, som föregick bosättningslagen, skrev regeringen:

Den föreslagna lagen kommer att slå fast att flyktingmottagandet är ett gemensamt ansvar för landets kommuner och regeringens bedömning är att kommunerna kommer att vara med och ta detta ansvar även om det inte finns sanktioner kopplade till den föreslagna lagen. Regeringen anser således att det inte finns anledning att anta att kommunerna inte kommer att fullgöra sin skyldighet enligt den lag som föreslås. Det kan enligt regeringens bedömning inte heller anses nödvändigt att med hänsyn till syftet med lagen i nuläget föreslå sanktioner. Regeringen utesluter emellertid inte att en sanktionsmöjlighet kan övervägas efter en uppföljning av lagens tillämpning. Regeringen vill betona att för det fall det visar sig att den föreslagna lagen inte får avsedd effekt bör sanktioner övervägas.

Även om en övervägande majoritet av landets kommuner följer lagen får det nu anses stå klart att regeringen felbedömde kommunernas vilja att vara med och ta detta ansvar och att det därför är dags att överväga sanktioner. Vänsterpartiet anser generellt att sanktioner bör användas sparsamt mot kommuner och regioner i de fall de inte följer nationell lagstiftning. Det bör särskilt beaktas vilka förutsättningar och möjligheter kommunerna och regionerna har att följa gällande lagstiftning, och att de kan se olika ut. I detta fall handlar det om regleringar som innebär att de som får skydd i Sverige ska fördelas jämnt mellan landets kommuner enligt en fördelningsnyckel som tar hänsyn till kommunernas förutsättningar. Mot denna bakgrund anser vi att det är rimligt att införa någon typ av sanktion i de fall en kommun bryter mot lagen. Ett alternativ skulle kunna vara att sänka utbetalningen av generella statsbidrag till de kommuner som inte följer dessa lagar. Regeringen bör återkomma med förslag om att införa sanktioner mot kommuner som inte fullgör sina skyldigheter enligt den föreslagna regleringen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Tony Haddou (V)

Gudrun Nordborg (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Jon Thorbjörnson (V)

Linda Westerlund Snecker (V)

Jessica Wetterling (V)